

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Декан факультету здоров'я,
психології, фізичної культури та
спорту

Євген ПАВЛЮК

29 серпня 2025р

РОБОЧА ПРОГРАМА ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Галузь знань – А Освіта

Спеціальність – А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Предметна спеціальність – А4.11 Середня освіта (фізична культура)

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма – Середня освіта (фізична культура)

Обсяг освітнього компонента – 9 кредитів ЄКТС

Шифр освітнього компонента – ОФП.23

Мова навчання – українська

Статус освітнього компонента – обов'язкова (фахової підготовки)

Факультет – здоров'я, психології, фізичної культури і спорту

Кафедра – теорії і методики фізичного виховання і спорту

Форма здобуття освіти	курс	семестр	Обсяг практики		Вид семестрового контролю
			Кредити ЄКТС	години	
денна	4	8	9	270	Залік (диференц.)
заочна	4	8	9	270	Залік (диференц.)

Робоча програма складена на основі освітньої-професійної програми Середня освіта (фізична культура) 2025 року, для першого бакалаврського, рівня освіти.

Програма практики складена: В. Базил к.фіз.вих., доцент Віра БАЗИЛЬЧУК

Схвалено на засіданні кафедри теорії і методики фізичного виховання і спорту
Протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.

Зав. кафедри ТiМФВiС

Олександр Солтик д.пед.н., професор Олександр СОЛТИК

програма практики розглянута та схвалена вченою радою факультету здоров'я,
психології, фізичного виховання та спорту
Протокол № 1а від 29 серпня 2025

Голова вченої ради факультету

Євген Павлюк д.пед.н., професор Євген ПАВЛЮК

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
(Підпис гаранта ОП, за якою закріплений
обов'язковий освітній компонент)

Посада	Назва кафедри	Підпис	Ім'я, ПРІЗВИЩЕ
Гарант ОП	Теорії і методики фізичного виховання і спорту		Анатолій РЕБРИНА

3. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Педагогічна практика у закладах загальної середньої освіти є складовою системи фахової підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності А4.11 «Середня освіта (фізична культура)». Під час педагогічної практики, як активної форми навчання, студенти реалізують надбані теоретичні знання і пов'язують їх з практичною діяльністю вчителя фізичної культури у закладах загальної середньої освіти.

Програма практики розроблена для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які навчаються за спеціальністю А4.11 «Середня освіта (фізична культура)» для якісного проходження педагогічної практики у закладах загальної середньої освіти.

Пререквізити – громадянське суспільство, українська мова (за професійним спрямуванням), педагогіка, психологічні аспекти фізичної культури і масового спорту, долікарська медична допомога у невідкладних станах, гігієна фізичної культури, спорту та основи раціонального харчування, теорія здоров'я і здорового способу життя, вступ до спеціальності, теорія і практика навчання гімнастиці, теорія і практика навчання спортивним іграм, теорія і методика навчання фізичній культурі, організація і методика спортивно-масової роботи в закладах освіти, фізіологія рухової активності, морфологія людини з основами соматології, сучасні інформаційні та комунікаційні технології у фізичній культурі, комплексна курсова робота з теоретико-методичних засад фізичної культури, оздоровчий туризм та орієнтування, ознайомчо-фахова практика за профілем майбутньої професії, практика з літніх видів рухової активності, педагогічна практика у позашкільних установах

Постреквізити – вихідна

Відповідно до освітньої програми дисципліна має забезпечити:

компетентності: Здатність розв'язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти за предметною спеціальністю Середня освіта (фізична культура). Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Здатність спілкуватися іноземною мовою. Здатність працювати в команді, формувати спільноту учнів/учениць, у якій кожен відчуває себе її частиною. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, його розвитку та техніки і технологій. Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. Здатність цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність. Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології з дотриманням етично-правових норм в умовах євроінтеграційних процесів. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь яких інших проявів недоброчесності. Здатність виконувати вимоги Державних стандартів середньої освіти у професійній діяльності з урахуванням предметної спеціальності. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів/учениць. Здатність формувати використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Здатність добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів/учениць. Здатність здійснювати моніторинг результатів навчання учнів/учениць на засадах компетентнісного підходу. Здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі, створювати та використовувати цифрові освітні ресурси. Здатність використовувати навчально-методичний інструментарій, обладнання навчального й загального призначення для кабінетів (за предметними спеціальностями); мультимедійне обладнання. Здатність враховувати в освітньому процесі вікові та індивідуальні особливості учнів/учениць для формування їхньої мотивації та організації пізнавальної діяльності, розвитку позитивної самооцінки, я-ідентичності. Здатність конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, усвідомлюючи власні почуття та емоції, потреби, керувати власними емоційними станами. Здатність забезпечувати в освітньому

середовищі сприятливі умови для кожного учня/учениці, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів. Здатність до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі. Здатність організувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу, здійснювати профілактично-просвітницьку роботу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, формувати в учнів/учениць культуру здорового та безпечного життя. Здатність планувати, організувати освітній процес з використанням різних видів і форм навчально-пізнавальної діяльності, прогнозувати результати освітнього процесу. Здатність здійснювати оцінювання рівня навчальних досягнень учнів/учениць, навчати їх самооцінювання та взаємооцінювання. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, навчатися впродовж життя. Здатність взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та організації спортивно-масової роботи. Здатність ідентифікувати себе як громадянина України, здійснювати психологічну саморегуляцію та заходи щодо забезпечення безпеки й надання домедичної допомоги.

Програмні результати навчання: Знати законодавчі вимоги щодо змісту загальної середньої освіти відповідного рівня та форм організації освітнього процесу (державні стандарти, типові освітні програми, модельні навчальні програми). Вільно спілкуватися державною мовою на професійну тематику, використовуючи сучасну термінологію та систему понять за спеціальністю; аргументовано висловлювати власні думки державною мовою. Спілкуватися іноземною мовою у професійній діяльності. Реалізовувати свої громадянські права і обов'язки, усвідомлювати та утверджувати цінності демократичного суспільства у професійній діяльності, розуміти історії та закономірностей розвитку предметної області. Добирати доцільні сучасні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів/учениць засобами освітньої галузі/навчального предмету (інтегрованого курсу) відповідно до визначених теми, мети і завдань уроку. Аналізувати власну педагогічну діяльність, навчатися впродовж життя (формальна, неформальна інформальна освіта). Володіти методиками та інструментами моніторингу результатів навчання учнів/учениць. Використовувати інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі та для професійного розвитку, створювати та використовувати цифрові освітні ресурси. Використовувати навчально-методичний інструментарій, обладнання навчального й загального призначення для кабінетів (за предметними спеціальностями); мультимедійне обладнання в освітньому процесі. Дотримуватися академічної доброчесності, вимог з охорони авторських прав під час використання та поширення електронних (цифрових) освітніх ресурсів. Усвідомлювати вплив вікових особливостей учнів/учениць на різні сфери їхнього розвитку, психічні процеси та використовувати відповідні форми і методи роботи з ними; розпізнавати індивідуальні особливості учнів/учениць (навчальні стилі, типи темпераменту, особливості розвитку тощо) під час планування та здійснення освітнього процесу. Підтримувати взаємодію між учнями/ученицями для сприяння їхньому соціальному розвитку, формувати навички взаємодопомоги та співпраці у спортивно-масовій, оздоровчій та іншій діяльності. Виявляти ініціативу та підприємливість. Забезпечувати педагогічний супровід учнів/учениць з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі. Добирати та застосовувати в освітньому середовищі здоров'язбережувальні засоби та ресурси, володіти методами профілактично-просвітницької роботи та безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, формувати в учнів/учениць культуру здорового та безпечного життя. Знати умови надання домедичної допомоги відповідно до законодавства, розпізнавати зовнішні ознаки погіршення самопочуття людини. Організувати навчальні заняття різних типів, застосовувати різні види і форми навчально-пізнавальної діяльності учнів/учениць.. Здійснювати різні види оцінювання результатів навчання учнів/учениць (формувальне, поточне, підсумкове тощо) з використанням відповідних методик і критеріїв оцінювання. Аналізувати результати навчання учнів/учениць з метою подальшого врахування в освітньому процесі; використовувати методи та прийоми розвитку в них здатності до самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання. Добирати та застосовувати інноваційні форми, методи, прийоми, засоби навчання у педагогічній діяльності. Застосовувати різні підходи до розв'язання проблем, генерувати нові ідеї, демонструвати відкритість до ідей та рішень

учасників освітнього процесу. Розуміти закономірності і принципи формування гармонійно розвиненої особистості, суспільства, зокрема учня/учениці, розвитку їхнього фізичного, психічного, соціального та емоційного компонентів, підвищення функціональних можливостей організму, покращення рівня фізичних якостей, вдосконалення рухових умінь і навичок у різних видах активності. Застосовувати засоби контролю і корекції морфо-функціонального стану, фізичної підготовленості, рівня здоров'я, а також техніко-тактичної підготовленості до виконання ігрових дій фізичних вправ. Уміти формувати в учнів/учениць стійку мотивацію до занять фізичною культурою, здорового способу життя, підтримання належного рівня фізичної активності через розвиток грамотності у фізичній культурі. Уміти характеризувати українську національну ідентичність та її ознаки; використовувати способи та методи психологічної саморегуляції й допомоги, засоби забезпечення безпеки/самобезпеки в умовах надзвичайних ситуацій

Мета педагогічної практики: набуття умінь та навичок організації навчального і виховного процесу у закладах загальної середньої освіти; освоєння теорії і методики викладацької діяльності, зокрема, підготовки і проведення занять, організації самостійної та індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти; засвоєння основ навчально-методичної діяльності у закладах загальної середньої освіти.

Завдання педагогічної практики:

- удосконалення умінь та навичок організації та здійснення освітнього процесу на уроках фізичної культури 5-9 класів;
- вивчення і аналіз навчально-методичної документації, надбання навичок складання документів планування і контролю навчально-виховного процесу з фізичної культури для 5-9 класів.

Результати навчання. По завершенню проходження педагогічної практики здобувач вищої освіти повинен організовувати і здійснювати освітній процес з фізичної культури на уроках згідно розкладу у 5-9 класах; налагоджувати суб'єктну взаємодію з учнями, конструктивно працювати у педагогічному колективі закладу загальної середньої освіти; впроваджувати інновації в освітній процес з фізичної культури.

4 ЗМІСТ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИКИ

Діяльність студента на педагогічній практиці, в закладах загальної середньої освіти складається з двох важливих аспектів: планування роботи з фізичної культури і, безпосередньо, її виконання. Зміст роботи в школі визначений базовою програмою фізичного виховання для закладів загальної середньої освіти України. Для організаційного забезпечення виконання програми практики керівник від Університету розробляє календарний графік практики з орієнтовним розподілом часу на виконання різних її розділів або видів робіт. Орієнтовний календарний графік проходження педагогічної практики представлений у таблиці 1.2.

Таблиця 1.2 Орієнтовний календарний план практики

№ з/п	Назва виду роботи	Кількість академ. год
1	Проходження інструктажу з техніки безпеки та охорони праці. Ознайомлення із загальною структурою бази практики та підрозділом, у якому безпосередньо буде здійснюватися практика, правилами внутрішнього розпорядку	6
2	Ознайомлення з навчально-методичною документацією для 5-9 класів	20
3	Складання індивідуального плану проходження педагогічної практики на 5 тижнів	20
4	Спостереження за проведенням уроків вчителем фізичної культури та студентами	20
5	Складання календарного плану-графіку уроків	20
6	Складання план-конспектів уроків та їх проведення	70
7	Педагогічний аналіз уроків з фізичної культури	30

8	Підготовка і проведення бесіди із учнями	20
9	Спостереження за учнем та написання психолого-педагогічної характеристики (5-9 клас)	20
10	Спостереження за класом та написання психолого-педагогічної характеристики (5-9 клас)	20
11	Підготовка та проведення відкритого уроку з фізичної культури	12
	Оформлення звіту	12
	<i>Разом</i>	<i>270</i>

4.1 Навчальна робота

підготовка та проведення уроків з фізичної культури з учнями 5-9 класів (тема уроку погоджується з керівником практики від бази);

підбір і використання різноманітних методів і засобів за темою заняття;

Примітка. *Проведення відкритого заняття має бути із залученням педагогічних працівників фахової кафедри, які мають оцінити їх відповідно до запропонованих критеріїв оцінювання.

4.2. Навчально-методична робота

В процесі педагогічної практики студенти поглиблено вивчають компоненти діяльності учителя фізичної культури:

планування навчально-виховного процесу предмету “Фізична культура”;

складання план-конспектів уроків з фізичної культури;

проведення уроків фізичної культури різних типів і з різних розділів програми;

основи педагогічного аналізу уроку фізичної культури, оцінка його ефективності.

Ознайомившись з документацією учителя фізичної культури студенти розробляють календарно-тематичний план та план-конспекти уроків на термін практики.

Після спостережень уроків, які проводить учитель фізичної культури, проведення уроків помічником учителя та разом з студентами практикуються у проведенні уроків самостійно. Обов'язкова умова самостійного проведення уроку – завчасне складання конспекту уроку, його обговорення і затвердження учителем або методистом.

Спостерігаючи за уроками вчителя фізичної культури, студенти оволодівають навичками хронометрування, оцінки загальної та моторної цільності уроку, визначення правильності розподілу навантаження за показниками частоти серцевих скорочень, відповідність проведення уроку до складеного конспекту.

Проводячи уроки, студенти вдосконалюють навички проведення тестування рівня розвитку фізичних якостей учнів, складають характеристики фізичної підготовленості класів у вигляді протоколів тестування згідно вимог шкільної програми з відповідними висновками. Також визначають рівень схильності до видів рухової активності школярів за програмою програмою «Спортивний poradnik-dovidnik»

4.3. Організаційна робота

В період педагогічної практики студенти приймають участь в організаційно-методичних нарадах, що проводяться на факультеті, кафедрі та на базах практики, та в поточних методичних нарадах в бригадах, що проводять керівники практики (методисти, вчителі).

Адміністрація школи разом з учителем фізичної культури закріплюють студентів за класами для проведення уроків з фізичної культури.

Студенти знайомляться з документацією учителя фізичної культури за всіма розділами навчально-виховної роботи з фізичної культури, вивчають класні журнали, особисті справи учнів закріплених класів.

Студентами складаються особисті документи планування: індивідуальний план роботи студента; документи планування навчального процесу з фізичної культури.

Упродовж практики студент повинен регулярно вести щоденник, складати поточну документацію, провести відкритий урок із присутністю викладачів кафедри, по закінченні практики мати всю необхідну звітну документацію.

4.4. Виховна робота

ознайомлення з графіком та темами проведення виховної роботи серед школярів 5-9 класів;
оволодіння навичками підготовки виховних заходів та їх проведення;
проведення виховного заходу зі школярами (тема узгоджується з планом виховної роботи заступника директора школи);
розроблення профорієнтаційних та агітаційних матеріалів з певного виду діяльності (реклами, брошури відомих спортсменів, відеоролик тощо).

5. БАЗИ ПРАКТИКИ

Практика здобувачів вищої освіти проводиться на базах практики, які забезпечують необхідні умови для виконання програми педагогічної практики у закладах загальної середньої освіти, що передбачена освітньою програмою підготовки магістра.

Бази практики мають відповідати вимогам, встановленим «Положенням про практичну підготовку здобувачів вищої освіти Університету». З базами практики закладів загальної середньої освіти, розташованих на території України, Університет укладає двосторонні угоди на проведення практики за встановленою формою. Тривалість дії угоди погоджується договірними сторонами і може визначатися на період проведення конкретного виду практики або на термін до п'яти років.

Студенти усіх форм навчання, які поєднують навчання в магістратурі з викладацькою діяльністю за обраною спеціальністю, або мають досвід викладацької роботи за спеціальністю у ЗЗСО (що має бути підтверджено відповідними документами), за рішенням випускової кафедри можуть бути звільнені від проходження педагогічної практики, однак вони повинні оформити звіт відповідно до програми практики і захистити його у комісії з диференційованою оцінкою.

Вирішення загальних питань з організації практики покладене на завідувача кафедри, на якій навчається магістрант.

Контроль за виконанням програми практики здійснюють керівники від університету і бази практики, які призначаються відповідними наказами.

5.1. Обов'язки керівника від бази практики:

приймає участь у конференціях та інструктивно-методичних нарадах, на яких розглядаються питання організації та проходження практики;

організовує проходження здобувачами вищої освіти інструктажу з техніки безпеки і охорони праці;

ознайомити працівників бази практики зі змістом програми практики;

організувати знайомство студентів з адміністрацією школи, учителями фізичної культури;

сумісно з адміністрацією школи і учителем фізичної культури розподілити студентів по класах, визначити їх індивідуальні завдання;

організувати і контролювати роботу студентів у школі за всіма розділами програми практики;

надавати студентам методичну допомогу в складанні всіх видів документації, щодо організації і проведення навчальних занять, підготовці студентів до виступу на нарадах чи інших заходах;

перевіряє всю навчальну і залікову документацію студента;

готує відгук та оцінює роботу здобувача вищої освіти.

5.2. Обов'язки керівника практики від кафедри:

розробляє індивідуальні завдання відповідно до програми практики; бере участь у розподілі здобувачів вищої освіти за базами практики; узгоджує із керівником від бази практики індивідуальні завдання з урахуванням її особливостей;

контролює своєчасне прибуття здобувачів до бази практики;

здійснює контроль за виконанням програми і строками проведення практики;

забезпечує здобувачів вищої освіти необхідною документацією щодо проходження практики, зокрема: направленням на практику, програмою, щоденником, календарним планом, темами індивідуального завдання, рекомендаціями щодо оформлення звітної документації тощо;

надає методичну допомогу здобувачам вищої освіти під час виконання ними індивідуальних завдань, підготовці до проведення запланованих занять та розроблення навчально-методичної літератури;

інформує здобувачів про порядок захисту звітів з практики;

бере участь у роботі комісії, призначеної завідувачем кафедри, для захисту здобувачами вищої освіти звітів про практику і здає їх на кафедру.

5.3. Обов'язки здобувача вищої освіти

Під час педагогічної практики здобувач вищої освіти повинен:

дотримуватись внутрішнього розпорядку школи. Виконувати вказівки дирекції, керівника практики, методистів і вчителів, а також старости групи практикантів. У разі порушень дисципліни чи вимог, студент може бути недопущений до проходження практики; виконувати всі види робіт і вимоги, передбачені програмою педагогічної практики, в повному обсязі на якісному рівні;

виконувати індивідуальний план роботи, своєчасно подавати на перевірку документацію відповідно графіка, встановленого методистом;

за 2 дні до проведення відповідного уроку, подавати для перевірки учителю або методисту план- конспекти уроків;

приймати участь у конференціях, інструктивно-методичних нарадах, що проводяться за питаннями практики факультетом, методистами або школою;

своєчасно спланувати і виконати індивідуальні завдання кафедри;

при проведенні всіх видів роботи з учнями суворо дотримуватись правил безпеки;

на першому тижні проходження практики подати на кафедру розклад уроків;

на останньому тижні проходження педагогічної практики подати розклад відкритого уроку;

подати відповідну звітну документацію по завершенню проходження педагогічної практики, упродовж тижня.

Студенти, що не виконують індивідуальний план і програму практики, пропустили по поважній чи неповажній причині частину практики, відлучаються від практики і скеровуються за клопотанням кафедри на розгляд факультету.

6. ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Для досягнення програмних результатів навчання під час педагогічної практики у ЗЗСО використовуються такі методи навчання: словесні (пояснення, бесіда, консультування); контекстного навчання; взаємного навчання; тощо.

7. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ З ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ І

Після закінчення терміну педагогічної практики у ЗЗСО, здобувач вищої освіти звітує про виконання її програми. Формою звітності є письмовий звіт (наявність навчально-методичної документації) і щоденник практики. Звіт має містити відомості про виконання всіх завдань практики і на титульному аркуші містити підписи керівників практики від кафедри і від бази практики.

Перелік навчально-методичної документації, що подається студентами на захист педагогічної практик

1. Індивідуальний план проходження педагогічної практики.
2. Розклад уроків, закріплених за здобувачем вищої освіти
3. Щоденник практики здобувача вищої освіти
4. Календарне планування (графічно-тематичні плани для 5-9 класів).
5. План-конспект уроків з фізичної культури (для 5-9 класів) та відкритого уроку.
6. Педагогічний аналіз уроку фізичної культури з проведенням хронометрування та пульсометрії.

7. План виховної роботи на період практики (тези бесіди із учнями 5-9 класів).
8. Психолого-педагогічна характеристика на клас.
9. Психолого-педагогічна характеристика на учня.

Щоденник практики є офіційним документом, який містить інформацію про вид практики, терміни її проходження та назву закладу освіти, в якому вона відбудеться. Усі дані мають бути завірені деканом факультету та скріплені печаткою. В щоденнику зазначається день прибуття здобувача вищої освіти на базу практики та дата завершення педагогічної практики, що засвідчує керівник закладу загальної середньої освіти підписом і печаткою. Крім цього в щоденнику містяться календарний графік проходження практики і робочі записи здобувача вищої освіти, відгуки керівників від бази практики та від кафедри про результати проходження практики здобувачем вищої освіти.

Відгук керівника від бази практики в щоденнику та оцінювання роботи здобувача під час практики підписується та скріплюється печаткою закладу освіти. Захист звіту з практики відбувається на кафедрі теорії і методики фізичного виховання і спорту у комісії, що призначається завідувачем кафедри. До складу комісії входять керівник практики від кафедри, інші викладачі кафедри та керівник від бази практики (за згодою). До захисту здобувач готує доповідь з презентацією.

8. ПОЛІТИКА ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Політика проходження практики визначається системою вимог, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію освітнього процесу і практичну підготовку здобувачів вищої освіти. До проходження практики кафедра організовує проведення зборів здобувачів вищої освіти з питань проходження практики за участю її керівників від кафедри. На зборах проводиться загальний інструктаж щодо особливостей і порядку проходження практики, завдань практики; здобувачі вищої освіти отримують направлення на практику і щоденник практики, рекомендації щодо оформлення звітної документації тощо. Здобувач вищої освіти має своєчасно прибути на базу практик і пройти інструктаж з техніки безпеки та охорони праці. Під час практики він має вчасно й у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та настановами її керівників, суворо дотримуватися правил техніки безпеки, охорони праці, виробничої санітарії та внутрішнього розпорядку бази практики. Після закінчення терміну практики здобувач вищої освіти у тижневий термін має захистити звіт з практики. Письмовий звіт, підписаний керівником практики і скріплений печаткою закладу загальної середньої освіти, разом з щоденником практики здобувач вищої освіти подає керівнику практики від кафедри. Під час оформлення звіту з практики здобувач вищої освіти має дотримуватися політики академічної доброчесності (заборонено списування, плагіат, використання штучного інтелекту (без належного цитування)). У випадку невиконання здобувачем вищої освіти програми практики з поважної причини, деканат, за заявою здобувача та на основі представлених документів, розглядає питання щодо надання йому академічної відпустки. Здобувач вищої освіти, який на підсумковому контролі із захисту звіту з практики отримав негативну оцінку або не виконав програму практики без поважних причин, відраховується з Університету за невиконання індивідуального навчального плану. Підсумки практики підводяться на засіданні кафедри і обговорюються на засіданні вченої ради факультету не рідше одного разу на навчальний рік.

9 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ У ЗЗСО

Формою підсумкового контролю для практики є диференційований залік. Оцінювання результатів педагогічної практики І здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи може бути зарахований, якщо здобувач вищої освіти набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної структурній одиниці. Будь-які форми порушення академічної доброчесності під час оцінювання не допускаються.

Критерії оцінювання структурних елементів загальної оцінки за педагогічну практику:

оцінка керівника практики від бази практики: повнота, якість і своєчасність розв'язання завдань практики; відповідність змісту виконаних робіт (завдань) програмі практики; ініціативність, творчий підхід, активність і самостійність під час розв'язання завдань практики; дотримання правил внутрішнього розпорядку та професійної етики у закладі загальної середньої освіти;

оцінка керівника практики від кафедри: повнота, якість і своєчасність розв'язання завдань практики; відповідність змісту виконаних робіт (завдань) програмі практики; ініціативність, творчий підхід, активність і самостійність під час розв'язання завдань практики; відповідність звіту вимогам стандарту щодо оформлення навчально-методичної документації, правильність оформлення щоденника з практики;

оцінка звіту з практики комісією: повнота і якість розв'язання завдань практики; відповідність змісту виконаних робіт (завдань) програмі практики; відповідність звіту вимогам стандарту щодо оформлення навчально-методичної документації, правильність оформлення щоденника з практики;

оцінка комісією доповіді і презентації під час захисту практики: структурованість і логічність доповіді; повне та змістовне розкриття результатів практики; лаконічність доповіді, дотримання регламенту; інформативність, структурованість, зрозумілість та відповідність візуальних матеріалів змісту доповіді (слайди,); якість візуального оформлення презентації;

оцінка комісією відповідей на запитання під час захисту практики: повнота та чіткість відповідей, їх правильність; логічність та обґрунтованість відповідей; вміння пояснити логіку прийнятих рішень.

Результати виконання завдань практики та її захисту оцінюються за 100-бальною накопичувальною шкалою (таблиця 9.1).

Таблиця 9.1 – Кількість балів за кожним із структурних елементів загальної оцінки (мінімум-максимум)

Оцінка керівника практики від бази практики	Оцінка керівника практики від кафедри	оцінка комісією			разом балів
		звіту з практики	доповіді і презентації під час захисту практики	відповідей на запитання під час захисту практик	
12-20	12-20	15-25	12-20	9-15	60-100

Таблиця 9.2 – Критерії та кількість балів оцінювання за кожним структурним елементом загальної оцінки за педагогічну практику I

Критерії оцінювання структурних елементів	Кількість балів	
	мінімум	максимум
– оцінка керівника практики від бази практики:	12	20
повнота, якість і своєчасність розв'язання завдань практики	3	5
відповідність змісту виконаних робіт (завдань) програмі практики	3	5
ініціативність, творчий підхід, активність і самостійність під час розв'язання завдань практики	3	5
дотримання правил внутрішнього розпорядку та професійної етики у закладі загальної середньої освіти	3	5
– оцінка керівника практики від кафедри:	12	20
повнота, якість і своєчасність розв'язання завдань практики	3	5
відповідність змісту виконаних робіт (завдань) програмі практики	3	5

ініціативність, творчий підхід, активність і самостійність під час розв'язання завдань практики	3	5
відповідність звіту вимогам стандарту щодо оформлення навчально-методичної документації, правильність оформлення щоденника з практики.	3	5
– оцінка звіту з практики комісією:	15	25
повнота і якість розв'язання завдань практики;	6	10
відповідність змісту виконаних робіт (завдань) програмі практики;	6	10
відповідність звіту вимогам стандарту щодо оформлення навчально-методичної документації; правильність оформлення щоденника з практики	3	5
– оцінка комісією доповіді і презентації під час захисту практики:	12	20
структурованість і логічність доповіді	3	5
повне та змістовне розкриття результатів практики	3	5
лаконічність доповіді, дотримання регламенту	3	5
інформативність, структурованість, зрозумілість та відповідність візуальних матеріалів змісту доповіді (слайди,), якість візуального оформлення презентації	3	5
– оцінка комісією відповідей на запитання під час захисту практики	9	15
повнота та чіткість відповідей, їх правильність	3	5
логічність та обґрунтованість відповідей	3	5
вміння пояснити логіку прийнятих рішень	3	5
Сума балів	60	100

Накопичена здобувачем вищої освіти сума балів за результатами виконання програми практики трансформується в інституційну шкалу оцінювання та шкалу оцінювання ЄКТС (таблиця 9.3).

Таблиця – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна оцінка (рівень досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	<i>Відмінно/Excellent</i> – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з освітнього компоненту, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		<i>Добре/Good</i> – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з освітнього компоненту та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом.
C	73-82		<i>Задовільно/Satisfactory</i> – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з освітнього компоненту.
D	66-72		
E	60-65		
FX	40-59	Незараховано	<i>Незадовільно/Fail</i> – Низка запланованих результатів навчання з освітнього компоненту відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом.
F	0-39		<i>Незадовільно/Fail</i> – Результати навчання відсутні

Результати захисту звіту з педагогічної практики заносяться до залікової відомості та індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти за двома шкалами оцінювання – інституційною та ЄКТС з підписами членів комісії.

9 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Освітній компонент «Педагогічна практика у ЗЗСО» забезпечений необхідною навчально методичною літературою. Зокрема, підготовлені: Педагогічна практика у закладах загальної середньої освіти. Методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти спеціальності 014.11 «Середня освіта (фізична культура)» денної та заочної форми навчання / В.Б. Базильчук. Хмельницький: ХНУ. 2022. 42 с, які розміщені в ІС «Модульне середовище для навчання»

10 МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Проходження переддипломної практики не потребує використання спеціального програмного забезпечення, крім загальнонавчаних програм і операційних систем.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Лоза Т. О. Педагогічна практика з фізичної культури з учнями 5-9 класів : навчально-методичний посібник для студентів III курсу педагогічних університетів спеціальності «Фізичне виховання» / Т. О. Лоза. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 128 с.
2. Педагогічна практика у закладах загальної середньої освіти. Методичні рекомендації для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 014.11 «Середня освіта (фізична культура)» денної та заочної форми навчання / В.Б. Базильчук. Хмельницький: ХНУ. 2022. 42 с
3. Теорія і методика фізичного виховання: основи спеціальної термінології у фізичному вихованні: навчальний посібник / А. М. Гурєєва, О. Є. Черненко, Е. Ю. Дорошенко. – Запоріжжя: ЗДМУ, 2020. – 78 с.
4. Теорія і методика фізичного виховання: Том 1. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання / Т.Ю. Круцевич. – К., 2018. – 392 с.
5. Тулайдан В.Г., Тулайдан Ю.Т. Практикум з теорії і методики фізичного виховання. – Львів, «Фест-Прінт». 2017. – 179 с.
6. Черненко, С. О. Ч-49 Теорія і методика фізичного виховання: навчальний посібник: у 2 частинах / Черненко С. О. – Краматорськ: ДДМА, 2022. – Частина 2. – 228 с
7. Шепеленко Т. В., Буц А. М., Бодренкова І. О. Фізичне виховання у формуванні здорового способу життя: Навч. посібник. – Харків: УкрДУЗТ, 2018. – 125 с.

Інформаційні ресурси

8. Модульне середовище. Режим доступу : <https://msn.khmnu.edu.ua/>
9. Електронна бібліотека університету . Режим доступу : <http://library.khmnu.edu.ua/>
10. Репозитарій ХНУ. Режим доступу :<https://elar.khmnu.edu.ua/home>